

KGAOLO YA 14

DITLHAGIŠOKAKARETŠO

Molao wa Ditšhabatšhaba

Dikwano tša ditšhabatšhaba

231. (1) Ditherišano le go saena ga dikwano ka moka tša ditšhabatšhaba ke maikarabelo a khuduthamaga ya setšhaba.
- (2) Kwano ya ditšhabatšhaba e tlama Repabliki fela morago ga ge e amogetšwe ka sephetho ka bobedi Seboka sa Maloko a Palamente le ka go Khansele ya Setšhaba ya Diprofense, ka ntle le ge e le kwano yeo e ukangwego mo go karolwana ya (3).
- (3) Kwano ya ditšhabatšhaba ya mohuta wa teknikhale, ya taolo goba ya phethiši, goba kwano yeo e sa nyakego kamogelo goba tumelelo, ye e tsenetšwego ke khuduthamaga ya setšhaba, e tlama Repabliki ka ntle le kamogelo ya Seboka sa Maloko a Palamente le Khansele ya Setšhaba ya Diprofense, e fela o swanetše go begwa ka Sebokeng sa Maloko a Palamente le ka Khanseleng mo nakong ye e kwalago.
- (4) Kwano efe goba efe ya ditšhabatšhaba e fetoga molao Repabliking ge e dirilwe molao go ya ka molao wa naga; efela pegelo ye e iphethagatšago ya kwano yeo e šetšego e amogetšwe ke Palamente ke molao mo Repabliking ka ntle le ge pegelo yeo e le kgahlanong le Molaotheo goba Molao wa Palamente.
- (5) Repabliki e tlama ke dikwano tša ditšhabatšhaba tšeo di bego di e tlama nakong ya ge Molaotheo wo o thoma go šoma.

Molaosetlwaedi wa ditšhabatšhaba

232. Molaosetlwaedi wa ditšhabatšhaba ke molao mo Repabliking ka ntle le ge o sa sepelelane le Molaotheo goba Molao wa Palamente.

Tirišo ya molao wa ditšhabatšhaba

233. Ge e hlatholla molao ofe goba ofe, kgorotshoko ye nngwe le ye nngwe e swanetše go sekamela tlhathollong efe goba efe ye e kwalago ya go sepelelana le molao wa ditšhabatšhaba go feta tlhathollo yeo e sa sepelelanego le molao wa ditšhabatšhaba.

Ditaba tše dingwe

Melaokakanywa ya Ditokelo

234. Gore go tle go tlišetšwe seemo sa temokrasi se se hlomilwego ke Molaotheo wo, Palamente e ka amogela Melaokakanywa ya Ditokelo yeo e sepelelanago le dipeakanyetšo tša Molaotheo.

Boipopo

235. Tokelo ya batho ba Afrika Borwa ka bophara mo go ipopeng bjalo ka ge e laeditšwe ka go Molaotheo, ga e gafele ka thoko, ka gare ga tlhako ya tokelo ye, kamogelo ya kgopolo ya boipopo ya setšhaba sefe goba sefe seo se aroganago setšo se tee le bohwa bja polelo, ka gare ga naga ya Repabliki goba ka tsela ye nngwe, yeo e laetšwago ke molao wa naga.

Thekgo ya ditšhelete go diphathi tša dipolitiki

236. Go godiša temokrasi ya diphathintši, molao wa naga o swanetše go beakanyetša thekgo ya ditšhelete ya diphathi tša dipolitiki tšeo di kgathago tema makgotlapeamelaong a setšhaba le a diprofense ka tsela ya go lekana le ya tekatekano.

Phethagatšo ya ditshwanelo ka mafolofolo

237. Ditshwanelo ka moka tša Molaotheo di swanetše go phethagatšwa ka mafolofolo le gona ka ntle le tiego.

Boemedi le boromedi

238. Setho sa mmušo sa khuduthamaga lekaleng le lengwe le le lengwe la mmušo se ka-
- laela maatla goba mošomo ofe goba ofe wo o tlogo šomišwa goba go phethagatšwa go ya ka molao go setho sefe goba sefe sa khuduthamaga, ge fela kgafelo yeo e sepelelana le molao woo go ya ka wona maatla a dirišwago goba mošomo wo diragatšwago; goba
 - go šomiša maatla afe goba afe goba go phethagatša mošomo ofe goba ofe wa setho sefe goba sefe sa khuduthamaga maemong a boemedi goba boromedi.

Ditlhalošo

239. Ka Molaotheong, ka ntle le ge dikagare di laetša ka tsela e nngwe-
“molao wa setšhaba” o akaretša-
 (a) melawana ya ka fase ye e dirilwego go ya ka Molao wa Palamente; le
 (b) molao wo o bego o šoma ge Molaotheo o thoma go šoma mme o dirišwago ke mmušo wa naga;
- “setho sa mmušo”** se ra gore-
 (a) kgoro efe goba efe ya mmušo, goba taolo mo lekaleng la mmušo la setšhaba, profense goba tikologo; goba
 (b) mokgatlo ofe goba ofe goba sehlongwa-
 (i) seo se phethagatšago maatla goba mošomo go ya ka Molaotheo goba molaotheo wa profense; goba
 (ii) seo se šomišago maatla a setšhaba goba se phethagatšago mošomo wa setšhaba go latela molao o mongwe le o mongwe, eupša o sa akaretše kgorotsheko goba mohlankedi wa tša semolao;
- “molao wa profense”** o akaretša-
 (a) melawana ya ka fase ye e dirilwego go ya ka Molao wa profense; le
 (b) molao wo o bego o šoma ge Molaotheo o thoma go šoma mme o dirišwago ke mmušo wa naga;

Diphapano magareng ga dingwalwa tša go fapana

240. Ge go na le phapano magareng ga dingwalwa tša Molaotheo, gona sengwalwa sa Seisimane se tla šoma.

Dithulaganyo tša nakwana

241. Šetulo 6 e šoma phetišetšong go maemo a mafsa a molaotheo ao a hlomilwego ke Molaotheo wo, le taba efe goba efe ye e amanago le phetišetšo yeo.

Go phumulwa ga melao

242. Melao yeo e ukangwego go Šetulo 7 e phumotšwe, go šeditšwe karolo ya 243 le Šetulo 6.

Thaetlelekopana le go thoma

243. (1) Molao wo o bitšwa Molaotheo wa Repabliki ya Afrika Borwa, wa 1996, gomme o thoma go šoma ka bonako ge letšatšikgwedi leo le beilweng ke Mopresidente ka kgoeletšo, fela e sego letšatšikgwedi la morago ga la 1 Julae 1997.
- (2) Mopresidente a ka bea matšatšikgwedi a go fapana pele ga ge letšatšikgwedi leo le ukangwego karolwaneng ya (1) go ya ka ditlhagišo tša go fapana tša Molaotheo.
- (3) Ka ntle ga ge dikagare di laetša ka tsela e nngwe, tšhupetšo tlhagišong ya Molaotheo mabapi le nako yeo Molaotheo o thomilego go šoma e swanetše go hlalošwa bjalo ka tšhupetšo ya nako yeo tlhagišo yeo e thomilego go šoma ka yona.
- (4) Ge letšatšikgwedi la go fapana le beilwe mabapi le tlhagišo efe goba efe ya Molaotheo go ya ka karolwana ya (2), peakanyetšo ye nngwe le ye nngwe yeo e lebanego nayo ya Molaotheo wa Repabliki ya Afrika Borwa, 1993 (Molao wa 200 wa 1993), yeo e ukangwego mo kgoeletšong, e phumotšwe go thoma lona letšatšikgweding leo.
- (5) Dikarolo tša 213, 214, 215, 216, 218, 226, 227, 228, 229 le 230 di tsena tirišong ka la 1 Janaware 1998, eupša se ga se thibele go tsentšhwa ga molao wo o holofetšweng mo go tše dingwe le tše dingwe tša dipeakanyetšo tše pele ga letšatšikgwedi leo. Go fihla mo letšatšikgweding leo, ditlhagišo tše dingwe le tše dingwe tšeo di swanago le tše le tšeo di swanago ka sewelo le ditlhagišo tša Molaotheo wa Repabliki ya Afrika Borwa, wa 1993, di dula di le tirišong.